

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 15Vyd/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322202117
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mariana Pondelová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4322202117.2

Uznesenie

U Z N E S E N I E

Okresný súd Levice v právnej veci navrhovateľa: Z.. J. K., Q.. XX.XX.XXXX, U. X. XXX, XXX XX X., proti odporcovi: Slovenský pozemkový fond so sídlom Búdkova cesta 36, 817 15 Bratislava 11, IČO: 17335345, o návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, takto

rozhodol:

rozhodol

- I. Z a m i e t a návrh na začatie konania o potvrdení vydržania.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Odôvodnenie

1. Dňa 25.05.2022 bol Okresnému súdu Levice (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) doručený návrh na začatie konania, doplnený dňa 12.07.2022 (č.l. 12,13) o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti evidovanej Okresným úradom Levice, katastrálny odbor, evidovanej na LV č. XXXX v katastrálnom území X., obec X., okres S., parcela registra „E“ KN č.XXXX - trvalý trávny porast o výmere 1093 m² v spoluvlastníckom podiele 1/2- ice (ďalej len „sporná nehnuteľnosť“), ktorá je aktuálne evidovaná na nebohého H. K., Q.. XX.XX.XXXX, M.. XX.XX.XXXX - otca navrhovateľa.

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že vyššie uvedená nehnuteľnosť - lúka bola ešte za života otca navrhovateľa (H. K., Q.. XX.XX.XXXX, M.. XX.XX.XXXX) obhospodarovaná a kosená navrhovateľom. Po smrti otca navrhovateľa a odsťahovaní sa staršieho brata navrhovateľa (t.č. neb. Z.. T. K.) do mesta Senec, celú starostlivosť o predmetnú nehnuteľnosť od roku 1977 (presnejšie od 01.03.1977) prebral práve navrhovateľ. Na základe uvedených tvrdení je navrhovateľ toho názoru, že sa jedná o nepretržitú držbu (užívanie) predmetnej nehnuteľnosti a so zreteľom na všetky okolnosti je dobromyseľný v tom, že mu celá parcela č. 5462 patrí, pričom jeho vlastníctvo nikto nespochybňuje.

3. Navrhovateľ k návrhu pripojil aj vyjadrenie Obce X. zo dňa 20.05.2022 (č.l. 2) a Darovaciu zmluvu zo dňa 10.12.2013 uzatvorenú medzi navrhovateľom ako obdarovaným a Z.. T. K. ako darujúcim (brat navrhovateľa) - (č.l. 25-29).

4. Z vyjadrenia Obce X. zo dňa 20.05.202 k majetkovo - právnomu usporiadaniu vlastníctva k nehnuteľnosti vedenej na Okresnom úrade Levice, katastrálny odbor, k.ú. Kozárovce, LV č. XXXX, parc. č. XXXX o výmere 1093 m² vyplýva, že v predmetnej veci nie sú dotknuté záujmy obce X.. Zároveň obec X. ako správca dane potvrdila, že navrhovateľ Z.. J. K. užíva parcelu č. 5462 o výmere 1093 m² v k.ú. Kozárovce od roku 1977 a platí daň z nehnuteľnosti od roku 2014. Pred rokom 2014 za uvedenú parcelu platila daň zosnulá G. K. (matka navrhovateľa).

5. Z Darovacej zmluvy zo dňa 10.12.2013 vyplýva, že brat navrhovateľa (t.č. neb. Z..T. K.) daroval ešte za života navrhovateľovi nehnuteľnosti tam uvedené (okrem iných aj spornú nehnuteľnosť) s tým, že tieto nehnuteľnosti užíval navrhovateľ.

6. Navrhovateľ spolu s predložením Darovacej zmluvy doručil súdu aj písomné podanie - doplnenie k sp. zn. 15Vyd/1/2022, v ktorom uviedol, že jeho brat neb. Z.. T. K. zanechal po sebe právnych nástupcov (dedičov) a to Z.. T. Š. G. Z.. R. U., pričom obe dedičky žijú mimo okresu Levice a o danú nehnuteľnosť neprejavujú záujem. Navrhovateľ zdôraznil, že práve rozhodnutie jeho neb. brata darovať mu všetky jeho nehnuteľnosti v okrese Levice, ktoré v tom čase vlastnil, je prejavom jeho vôle, aby sa o uvedené nehnuteľnosti staral výlučne navrhovateľ.

7. Podľa § 359a zákona č. 161/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov, Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), konaním o potvrdení vydržania je konanie o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo konanie o vydržaní práva zodpovedajúceho vecnému bremenu.

8. Podľa § 359b CMP, na konanie o potvrdení vydržania je miestne príslušný súd, v ktorého obvode je nehnuteľnosť.

9. Podľa § 359c ods. 1 CMP, návrh na začatie konania o potvrdení vydržania je oprávnený podať ten, kto o sebe tvrdí, že vydržaním nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

10. Podľa § 359c ods. 2 CMP, účastníkom konania je

a) navrhovateľ,

b) ten, kto má v čase začatia konania o potvrdení vydržania zapísané na liste vlastníctva vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo vecné právo k nehnuteľnosti, ktorej sa konanie o potvrdení vydržania týka,

c) správca lesného pozemku,

d) Slovenský pozemkový fond.

11. Podľa § 359c ods. 3 CMP, po vydaní vyzývacieho uznesenia je účastníkom konania aj ten, kto podal námietky podľa §359h ods. 1, ak nie je účastníkom konania podľa odseku 2 písm. b), c) alebo písm. d).

12. Podľa § 359d ods. 1 CMP, konanie o potvrdení vydržania sa začína len na návrh.

13. Podľa § 359d ods. 2 CMP, návrh na začatie konania o potvrdení vydržania musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí podania opisanie skutočností, z ktorých vyplýva, že navrhovateľ splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, označenie nehnuteľnosti podľa údajov z katastra nehnuteľností a označenie dňa, keď navrhovateľ nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Skutočnosti podľa prvej vety musí navrhovateľ osvedčiť.

14. Podľa § 359e ods. 1 CMP, ak sa návrh na začatie konania o potvrdení vydržania neodmietne podľa §8 ods. 1, súd preskúma, či navrhovateľ osvedčil, že nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Súd môže sám vykonať potrebné šetrenia na overenie správnosti tvrdení navrhovateľa alebo môže vyzvať navrhovateľa, aby označil ďalšie dôkazy na preukázanie skutočností, z ktorých vyplýva, že splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním.

15. Podľa § 359e ods. 2 CMP, súd návrh na začatie konania o potvrdení vydržania uznesením zamietne, ak zistí, že nie sú splnené podmienky na vydanie vyzývacieho uznesenia podľa §359f ods. 1.

16. Podľa § 359e ods. 3 CMP, o odmietnutí alebo o zamietnutí návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania rozhoduje súd bez vyjadrenia ostatných účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania; uznesenie súdu o odmietnutí alebo o zamietnutí návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania podľa odsekov 1 a 2 sa doručuje len navrhovateľovi.

17. Vydržanie predstavuje originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva. Zákon určuje predpoklady vydržania, ktoré musia byť splnené po celú vydržačiu dobu, pričom ide o tieto predpoklady: 1. spôsobilý subjekt, 2. spôsobilý predmet držby, 3. dobrá viera (dobromyseľnosť) vydržateľa, 4. oprávnená držba po zákonom stanovenú dobu a 5. uplynutie vydržacej doby.

18. Konanie o potvrdení vydržania pozostáva z dvoch fáz. Prvá fáza je konanie o vydaní vyzývacieho uznesenia a druhá po vydaní vyzývacieho uznesenia. V rámci prvej fázy konania súd návrh zamietne ak zistí, že nie sú splnené podmienky pre vydanie vyzývacieho uznesenia, teda skúma či navrhovateľ osvedčil splnenie predpokladov vydržania. Vychádza pritom z opísania skutkových okolností navrhovateľom v návrhu a ním označených, predložených dôkazov.

19. Okresný súd preskúmal návrh navrhovateľa a dospel k záveru, že tomuto nie je možné vyhovieť, a to z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie. Všeobecne sa pod vecnou legitímáciou rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jedna sporová strana civilného procesu (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (aktívna vecná legitímácia) a sporová strana na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (pasívna vecná legitímácia). Aktívna aj pasívna vecná legitímácia je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo sporových strán nenamieta (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.6.2010 sp. zn. 2Cdo 205/2009). Otázku vecnej legitímácie súd skúma ex offio v každom štádiu konania a nedostatok aktívnej či pasívnej vecnej legitímácie bez ďalšieho vždy vedie k zamietnutiu žaloby (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31.10.2017 sp. zn. 6Co/110/2017).

20. Okruh účastníkov upravuje § 359c CMP, pričom sa jedná o kogentnú úpravu. Keďže ide o návrhové konanie, účastníkom konania je navrhovateľ, ktorým môže byť len osoba, ktorá tvrdí, že nadobudla vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Okrem navrhovateľa je účastníkom vždy ten subjekt, ktorý má v čase začatia konania o potvrdení vydržania zapísané na liste vlastníctva vlastnícke právo k nehnuteľnosti, alebo ten subjekt, ktorý má v čase začatia konania o potvrdení vydržania zapísané na liste vlastníctva iné vecné právo k nehnuteľnosti. Účelom tejto právnej úpravy je poskytnúť možnosť všetkým dotknutým subjektom, ktoré majú konkrétne vecné právo k nehnuteľnosti, ktorej sa konanie o potvrdení vydržania týka, vyjadriť sa k vydržaniu vlastníckeho práva alebo vecného práva k nehnuteľnosti navrhovateľa a účinne chrániť svoje práva a právom chránené záujmy vo vzťahu k nehnuteľnosti, ktorej sa konanie o potvrdení vydržania týka. Účastníkom konania je ďalej aj správca lesného pozemku a Slovenský pozemkový fond, pričom tieto subjekty môžu byť v konaní nečinné, ak sa ich predmet konania o potvrdení vydržania netýka (nie sú povinné uplatňovať svoje procesné práva, najmä právo na základe doručeného vyzývacieho uznesenia podať námietky voči vydaniu uznesenia o potvrdení vydržania).

21. Aj napriek citovanej zákonnej úprave navrhovateľ v prvotnom návrhu označil len dvoch účastníkov konania - seba, ako navrhovateľa a ďalej Slovenský pozemkový fond. Z vyššie uvedeného ale vyplýva, že okrem Slovenského pozemkového fondu, má byť ako účastník konania povinne označený aj správca lesného pozemku (ktorého navrhovateľ neoznačil vôbec), ako aj ten, kto má v čase začatia konania o potvrdení vydržania, zapísané na liste vlastníctva vlastnícke právo k nehnuteľnosti, v tomto prípade už nežijúci H. K., ktorý ale z dôvodu nedostatku svojej procesnej subjektivity nemôže byť účastníkom konania. Ako účastníci (aj napriek záznamu v katastri nehnuteľností, ktorý ale platí len dokiaľ sa nepreukáže opak) mali byť v tomto konaní uvedení právni nástupcovia po neb. H. K., teda žijúce osoby, ktoré majú právny nárok na spornú nehnuteľnosť, a ktoré majú hlavne procesnú subjektivitu zabezpečujúcu im, si v tomto konaní uplatňovať svoje procesné práva, okrem iného aj sa vyjadriť k veci - podať námietky voči vydaniu uznesenia o potvrdení vydržania.

22. Ako vyplýva z obsahu návrhu (doplnenia), navrhovateľ neoznačil právnych nástupcov ako účastníkov tohto konania. Na výzvu súdu síce uviedol ich generácie s tým, že sa jedná o právnych nástupcov po jeho neb. bratovi ako jednom z dedičov neb. otca navrhovateľa, avšak jednoznačne tieto osoby neidentifikoval

ako účastníkov tohto konania. Pokiaľ by tomu aj tak bolo (resp. ak by súd prihladol na nich, ako na účastníkov konania), stále absentuje označenie správcu lesného pozemku. Ak zákon jednoznačne v citovanom § 359c ods.2 CMP stanovuje, kto je účastníkom konania o potvrdení vydržania v zmysle § 359a CMP, pre perfektnosť návrhu vo veci potvrdenia vydržania bolo potrebné, aby všetky tam uvedené subjekty, navrhovateľ v tomto konaní označil ako účastníkov konania. V návrhu (jeho doplnení) ale takéto označenie všetkých účastníkov tohto konania absentuje.

23. Ak je jednoznačne preukázané, že navrhovateľ v návrhu neoznačil účastníkov konania v zmysle citovanej zákonnej úpravy, neboli splnené procesné podmienky v zmysle § 359c ods. 2 písm. b) a c) v spojení s § 7 ods. 1 CMP na vydanie vyzývacieho uznesenia. Na základe uvedeného okresný súd návrh navrhovateľa zamietol a bližšie už neskúmal, či došlo k splneniu predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti vydržaním.

24. Okresný súd len okrajovo poukazuje na to, že z pripojeného dedičského spisu 10D/159/2013 vyplýva, že navrhovateľ, ako aj jeho teraz už nebohý brat, nadobudli do podielového spoluvlastníctva po svojej neb. matke jej spoluvlastnícky podiel spornej nehnuteľnosti a to každý v spoluvlastníckom podiele 1. Uvedené vyplýva z osvedčenia o dedičstve zo dňa 20.08.2013, právoplatného dňa 04.09.2013. Následne, krátko po právoplatnosti uvedeného rozhodnutia, dňa 10.12.2013 uzatvoril navrhovateľ so svojim teraz už neb. bratom darovaciu zmluvu ktorou (okrem iných nehnuteľností), daroval navrhovateľovi aj 1 ním zdedeného podielu spornej nehnuteľnosti. Tieto skutočnosti okrem iného vyplývajú aj zo samotného LV, na ktorom je uvedené, že navrhovateľ sa stal vlastníkom spornej nehnuteľnosti v dôsledku dedenia, ako aj v dôsledku darovania. Z ďalšieho pripojeného dedičského spisu D/403/77 má súd preukázané, že sporná nehnuteľnosť nebola prejednaná ani v základnom dedičskom konaní, ako ani v konaní vyvolanom tiež navrhovateľom - vo veci návrhu na dodatočné prejednanie novoobjaveného majetku, ktoré sa viedlo na okresnom súde pod spisovou značkou D/5263/1992, hoci otec navrhovateľa mal svoj podiel k spornej nehnuteľnosti nadobudnúť tak, ako aj matka navrhovateľa, ešte v roku 1964. Uvedené nastalo pravdepodobne z toho dôvodu, že samotný zápis vlastníckeho práva rodičov navrhovateľa k spornej nehnuteľnosti bol vykonaný až 19.01.2010 na základe zápisu registra obnovenej evidencie pozemkov, pri ktorom bol založený LV č. XXXX pre k. ú. X. (viď odpoveď Okresného úradu Levice, č. I. 19). Práve v dôsledku týchto skutočností je preto neb. otec navrhovateľa stále evidovaný na liste vlastníctva ako podielový spoluvlastník v spoluvlastníckom podiele 1 -vice.

25. Za danej situácie sa preto okresnému súdu javí prijateľnejší spôsob ako získať tento spoluvlastnícky podiel spornej nehnuteľnosti - vyvolanie dodatočného konania o dedičstve, a to práve z dôvodu, že podielový spoluvlastník, ktorý je evidovaný na liste vlastníctva, je už mŕtvy. Zároveň podľa názoru okresného súdu inštitút vydržania nemôže nahrádzať iný existujúci zákonný spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva, ktorý navyše navrhovateľ v minulosti už aj využil, keď podal návrh na prejednanie novoobjaveného majetku po svojom nebohom otcovi.

26. Navrhovateľ v doplnení návrhu síce zdôvodňoval, prečo nepodal návrh na ďalšie dodatočné prejednanie zisteného majetku po jeho neb. otcovi, kde uviedol, že to bolo práve z dôvodu, že obe jeho netere (dedičky po neb. bratovi Vladimírovi) žijú mimo okres Levíc a o danú nehnuteľnosť neprejavujú záujem. Rozhodnutie jeho brata darovať mu všetky nehnuteľnosti v obci Kozárovce, ktoré v tom čase vlastnil, považuje za prejav jeho vôle, aby ich spoločné nehnuteľnosti obhospodaroval on a staral sa o ne ako o svoje výlučné vlastníctvo. Opäť poukázal na to, že túto nehnuteľnosť obhospodaroval celú on. Tu súd poukazuje ale na to, že oprávnenosť držby navrhovateľa v danom prípade navrhovateľ odvodzuje len od predmetnej darovacej zmluvy druhého dediča, ktorou mu boli zo strany brata ale darované len tam uvedené konkrétne nehnuteľnosti a ktorá bola navyše podpísaná až 10.12.2013, teda ku dňu podania návrhu (25.05.2022) neuplynula ešte ani zákonom stanovená lehota 10 rokov. Na uvedenom nemení nič fakt, že navrhovateľ poukazuje na to, že celú nehnuteľnosť mal obhospodarovať od smrti otca (r. 1977) výlučne on, a to z dôvodu, že len samotné užívanie (a nezáujem o obhospodarovanie nehnuteľností zo strany ostatných dedičov) nie je titulom, od ktorého si môže osoba uplatňovať nárok na vydržanie. Je len určitou (všetkými podielovými spoluvlastníkmi) akceptovanou dohodou o spôsobe starostlivosti a užívania danej nehnuteľnosti a neznamená automaticky taký prejav vôle, od ktorého možno odvodzovať vznik vlastníckeho práva vydržaním.

27. Odhliadnúc aj od vyššie uvedeného, s poukazom na absenciu označenia všetkých účastníkov konania, súd preto o návrhu rozhodol tak, že ho zamietol, ako to je už konštatované v odseku 23 tohto uznesenia.

28. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Tu súd poukazuje práve na to, že ustanovenia § 359a až § 359k CMP upravujúce konanie o potvrdení vydržania rozhodnutie o trovách konania neustanovuje inak.

Poučenie:

P o u č e n i e :

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

V Leviciach, dňa 31. marca 2023

Mgr. Mariana Pondelová

sudkyňa